

Inhoud

Leeswijzer	13
1 Schrijven voor de wetenschap	15
1.1 Inleiding	15
1.2 Wat maakt wetenschappelijk schrijven anders?	15
1.3 Algemene aanpak bij wetenschappelijk schrijven	16
1.4 Structuur geven aan je schrijfproces	18
1.5 Samenwerken	21
1.6 Redeneren in wetenschappelijke teksten	24
2 Redeneren	33
2.1 Een redenering opbouwen	37
2.2 Feiten en standpunten	40
2.3 Structuur in redeneringen	41
2.4 Hoe kom je aan argumenten?	43
2.5 Kwaliteit van redeneringen beoordelen	43
2.5.1 Beoordelen van feiten	44
2.5.2 Beoordelen van de relevantie	45
2.6 Soorten argumenten	46
2.6.1 Voorspellen en verklaren	46
2.6.2 Beoordelen	47
2.6.3 Voorbeelden en analogieën	48
2.7 Klassieke redeneerfouten	49
2.8 Weergeven van discussies	53
2.9 Redeneren in onderzoeksrapportages	56
3 Samenhangende teksten schrijven	57
3.1 Structuur geven aan teksten	57
3.2 Systematisch een tekstmodel opstellen	64
3.2.1 Ordenen van vragen en antwoorden	66
3.2.2 De centrale vraag bepalen	69
3.2.3 Centrale vragen versus onderzoeksvragen	70
3.2.4 Vragen en antwoorden verdelen over inleiding, kern, slot	72

3.3	Goede alinea's schrijven	75
3.3.1	Zinnen met elkaar verbinden	78
3.3.2	Alinea's indelen	82
3.3.3	Lengte en markering van alinea's	82
3.3.4	Structurerende alinea's	82
3.3.5	Opsommende alinea's	83
3.4	Lopende tekst maken	84
3.4.1	Een inleiding schrijven	85
3.4.2	Een tekst afsluiten	89

4	Je tekst controleren: de revisie	93
4.1	Stijlproblemen	94
4.1.1	Zinslengte	94
4.1.2	Niet te veel informatie in een zin: vermijd worstzinnen	95
4.1.3	Niet te veel lijdende vormen met 'worden': vermijd een passieve stijl	96
4.1.4	Gebruik vooral werkwoorden: vermijd de naamwoordstijl	99
4.1.5	Lange voorzetselketens	101
4.1.6	Zet bij elkaar wat bij elkaar hoort: vermijd tangconstructies	102
4.1.7	Gebruik zo min mogelijk woorden: vermijd omslachtige formuleringen	103
4.1.8	Schrijf helder en concreet	105
4.1.9	Gebruik zo min mogelijk woorden: schrap overbodige modale hulpwerkwoorden	108
4.1.10	Woorden uit een vreemde taal	108
4.2	Grammaticale problemen	109
4.2.1	Echter	109
4.2.2	Congruentie tussen onderwerp en persoonsvorm	110
4.2.3	Beknopte bijzinnen	111
4.2.4	Samentrekking bij nevenschikking	112
4.2.5	Elliptische zinnen	113
4.2.6	Dubbelopismen	114
4.2.7	Foutieve verwijzingen	115
4.3	Spelling	116
4.3.1	Werkwoorden	117
4.3.2	Woorden met ei/ij en au/ou	118
4.4	Interpunctie	119
4.4.1	Komma	119
4.4.2	Puntkomma	120
4.4.3	Gedachtestreepje	121

5	Omgaan met bronnen	123
5.1	Primaire en secundaire bronnen	123
5.2	Citeren en parafraseren	124
5.3	Verwijzen	126
5.3.1	Chicago	127
5.3.2	APA	132
5.3.3	MLA	137
6	Vormgeving	143
6.1	Blokcitaten	143
6.2	Titels en tussenkoppen	144
6.3	Tekst of beeld?	145
6.3.1	Tabellen	145
6.3.2	Grafieken	146
6.3.3	Diagrammen	148
6.3.4	Kaarten	148
6.3.5	Illustraties en foto's	150
7	Populariserend schrijven	153
7.1	Populair versus academisch: verschillen én overeenkomsten	153
7.2	Academische teksten populariseren: vijf technieken	155
7.2.1	Vereenvoudigen	155
7.2.2	Persoonlijk maken	156
7.2.3	Voorbeelden geven en concretiseren	156
7.2.4	Vergelijken met iets bekends	157
7.2.5	Stelliger maken, nuances weglaten en successen uitvergroten	158
7.3	De opbouw van een populaire tekst: vrij én journalistiek	158
7.3.1	Opbouw journalistieke tekst: nadruk op kop en lead	159
7.3.2	Tips voor een pakkende opening en pakkende koppen: schrijven met weerhaakjes	160
8	Wetenschappelijke genres	161
8.1	Verslag van een experiment	161
8.1.1	De centrale vraag	162
8.1.2	Theoretisch kader	164
8.1.3	Methode van onderzoek	166
8.1.4	Resultaten	168
8.1.5	Conclusies, discussie en aanbevelingen	170
8.1.6	Tekstmodel voor een verslag van een experiment	172

8.2	Analyseverslag	173
8.2.1	De centrale vraag	174
8.2.2	Theoretisch/conceptueel kader	175
8.2.3	Methode en materiaal	176
8.2.4	Bevindingen of 'analyse'	177
8.2.5	Conclusies	178
8.2.6	Tekstmodel voor een analyseverslag	179
8.3	Verslag van een survey	180
8.3.1	De centrale vraag	180
8.3.2	Methode	181
8.3.3	Resultaten	181
8.3.4	Discussie	182
8.3.5	Conclusie	183
8.3.6	Tekstmodel voor een verslag van een survey	183
8.4	Recensie	185
8.4.1	De centrale vraag	186
8.4.2	Context: wetenschappelijke recensie	186
8.4.3	Context: culturele recensie	187
8.4.4	Materiaal: wetenschappelijke recensie	188
8.4.5	Methode: wetenschappelijke recensie	189
8.4.6	Resultaten: wetenschappelijke recensie	189
8.4.7	Tekstmodel voor een wetenschappelijke recensie	190
8.5	Literatuurverslag/status quaestionis	191
8.5.1	De centrale vraag	192
8.5.2	Ordering	192
8.5.3	Opkomst van het debat	193
8.5.4	Veranderingen/verschuivingen	193
8.5.5	Huidige stand van zaken	194
8.5.6	Synthese/conclusie	194
8.5.7	Tekstmodel voor een literatuurverslag	195
8.6	Samenvatting	196
8.6.1	De samenvatting als tekstonderdeel	196
8.6.2	De zelfstandige samenvatting	197
8.6.3	De centrale vraag	198
8.6.4	Algemene kernzin	198
8.6.5	Onderzoeksvraag	199
8.6.6	Kernzin per onderdeel	199

8.7	Stageverslag	200
8.7.1	Leerdoelen	201
8.7.2	De centrale vraag	203
8.7.3	De organisatie	203
8.7.4	Het probleem	203
8.7.5	Theoretisch kader en methode	204
8.7.6	Resultaten	204
8.7.7	Conclusies en adviezen	205
8.7.8	Tekstmodel voor een stageverslag	206
8.7.9	Stageverslag en tekstmodel meeloopstage	207
8.8	Onderzoeksvoorstel of probleemstelling	208
8.8.1	De centrale vraag	209
8.8.2	Samenvatting	209
8.8.3	Inleiding	210
8.8.4	Conceptueel of theoretisch kader	211
8.8.5	Onderzoeksvraag/probleemstelling	212
8.8.6	Relevantie	213
8.8.7	Methode en materiaal	213
8.8.8	Tekstmodel voor een onderzoeksvoorstel	214
8.9	Essay	215

Verantwoording en bronnen	219
Register	223
Over de auteurs	229